

ضمن تشکر از زحمات پژوهشگران گرانقدر دانشگاه و جهت افزایش کیفیت و کمیت برون دادهای پژوهشی و ارتقاء هر چه بیشتر سطح دانشگاه علوم پزشکی تبریز و عطف به سوابق پرونده های رسیده به کمیته منطقه‌ای اخلاق و در راستای نیل به افزایش اطمینان از رعایت استانداردهای اخلاق در انتشار آثار پژوهشی، اطلاع رسانی و تاکید بر توجه به موارد ذیل و رعایت آنها لازم به نظر می‌رسد:

- ۱- با توجه به موارد ارجاع شده به کمیته اخلاق در خصوص تخلفات پژوهشی تعداد معدودی از همکاران، به منظور مستندسازی فعالیت های تحقیقاتی الزامیست تمام مستندات مربوط به آزمایشات تجربی و مشاهدات بالینی مرتبط با تحقیق حداقل به مدت پنج سال پس از اتمام پروژه توسط محققین محترم حفظ و نگهداری شود.
- ۲- قبل از شروع مطالعات پژوهشی، مجوز اخلاقی مربوطه از کمیته اخلاق منطقه‌ای یا سازمانی اخذ شود.
- ۳- دلائل مشارکت همکاران در طرح های تحقیقاتی و مقالات، بویژه برای همکاران خارج از دانشگاه با جزئیات و نه به طور کلی نوشته شده و به منظور جلوگیری از تفاسیر نادرست بعدی عین شرح وظیفه هر فرد ثبت شده و از درج عبارات کلی نظیر همکاری در طرح، مشاوره و غیره اجتناب شود.
- ۴- بر اساس فصل ۱ راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی (پیوست گردیده و در سایت معاونت موجود است) لازم است صاحبان و نویسندگان مقالات قبل از درج نام ایشان در هر مقاله، شرایط لازم نویسندگی را مد نظر قرار دهند یعنی به طور همزمان چهار شرط لازم برای نویسندگی مقالات و آثار علمی را داشته باشند. با توجه به اینکه راهنمای مزبور مبنای قضاوت در مورد شکایات واصله و موارد در دست بررسی است بدیهی است در صورت بی توجهی به این امر هر یک از افراد خاطی که نامشان بدون احراز شروط نویسندگی در مقالات موجود باشد، به همراه نویسنده مسئول مقاله، پاسخگو خواهند بود. مسئولیت حذف نام افراد واجد شرایط از مقاله نیز بر عهده کلیه نویسندگان خصوصاً نویسنده مسئول مقاله خواهد بود. داشتن مسئولیت اجرایی یا هر گونه سمت کارشناسی و مدیریتی در هر سطحی به خودی خود منجر به ایجاد حق نویسندگی و درج نام فرد در لیست نویسندگان مقالات نخواهد شد و این امر سوء استفاده از موقعیت بوده و تخلف پژوهشی محسوب می‌شود.
- ۵- با توجه به اینکه بر اساس نسخه نهائی راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی، مسئولیت صحت پژوهش و گزارش آن به عهده تک تک نویسندگان می‌باشد فلذا بر اعمال دقت هرچه بیشتر در رعایت استانداردهای اخلاق در انتشار نتایج پژوهش های زیست پزشکی از سوی کلیه نویسندگان تاکید می‌گردد.
- ۶- نرم افزار **iThenticate** جهت نظارت و حصول اطمینان نویسندگان از عدم مشابهت‌های احتمالی خلاف اخلاق مقالاتشان، از طرق مختلف از جمله شرکت ماد رایان، در دسترس بوده و به منظور پیشگیری از بروز تخلفات مبتنی بر مشابهت متون پژوهشی، بهره گیری از این نرم افزار قبل از اقدام به چاپ مقالات برای کلیه پژوهشگران موکداً توصیه می‌گردد.
- ۷- با توجه به ماده ۵-۱ راهنمای کشوری اخلاق، ترتیب نام ها در بخش نویسندگان مقاله بر اساس میزان مشارکت و توافقی مشخص می شود و ارتباطی به رتبه دانشگاهی افراد و جایگاه علمی و شهرت ملی و بین المللی نویسندگان ندارد، فلذا لازم است جهت احتراز از طرح شکایات احتمالی بعدی، این موضوع قبل از تنظیم و ارسال مقاله با حساسیت تمام مد نظر قرار گیرد.

۸- سردبیران محترم مجلات دانشگاه جهت حصول اطمینان کافی از رعایت استانداردهای اخلاقی در مطالبی که از کانال مجلات تحت سرپرستی ایشان منتشر می‌شود راهکارهای لازم (از جمله درخواست کد اخلاقی مقاله مورد نظر و تأییدیه ثبت کارآزمایی بالینی در سامانه ملی ثبت IRCT) را بکار خواهند بست.

عمل به بخشنامه فوق در کنار مطالعه راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی و دستورالعمل رسیدگی به تخلفات پژوهشی (موجود در سایت معاونت تحقیقات دانشگاه) از طرف نویسندگان مقالات و پژوهشگران محترم می‌تواند راهگشای پیشبرد اصولی و اخلاقی نگارش و اقدام به چاپ مقالات، انتشار نتایج پژوهشی در چهارچوب اصول اخلاقی توسط مجلات و داوری درست انتشارات پژوهشی با اتکا بر استانداردهای بین‌المللی اخلاق نشر باشد که این امر به خودی خود انشالله سد راه بسیاری از لغزش‌ها و خطاهای ناخواسته در زمینه انتشار آثار پژوهشی همکاران محترم و پژوهشگران سخت‌کوش دانشگاه خواهد بود.